

Sosiaalityön ajankohtaisfoorumi Sosiaalityön asiakkaat toimijoina 20.8.2013 Lapin yliopistolla

Työryhmätyöskentelyn kooste. Ryhmissä pohdittiin mm. seuraavia asioita ja teemoja:

1) Käytännönopettajien koulutus

- Eettiset kysymykset opiskelijan ohjauksessa
- Jaetun ohjauksen mahdollisuudet esim. järjestöissä
- Miten käytännönopetus saadaan toimivaksi: jaksojen tavoitteiden selkeys
- Opiskelijan tulee huomioida asiakkaan voimavarat, asiakas käytännönjakson arvioijana

2) Lapset, nuoret ja lastensuojelu

- Mistä lastensuojelussa ei puhuta: minkälaisia ja paljonko salaisuuksia lastensuojelun asiakkaalla tai toisaalta työntekijällä voi olla?
- Vallan käyttö, tiedon siirto
- Eettisyys ja eron teot suhteessa salaisuuksiin
- Mitä on tavallinen?
- Tiedon näkökulmaistuminen: kaikki tieto on näkökulmaista ja rajallista

3) Vammaistyö

- Palvelujen käyttäjät, palvelut, kohtaaminen
- Vammaiset ovat ryhmänä laaja. Avun saanti voi olla helpompaa, jos vamma on diagnosoitu, kuin jos sitä ei ole. Toisaalta diagnoosi voi olla kaksiteräinen miekka.
- Näkymätön aika: kannattaako omista asioista puhua, voiko palveluja vaatia?
- Palvelujen toimiminen voi olla kuntasidonnaista.

4) Elämäläiset

- Miten saada ikäihmisten ääni kuuluville, konkreettiset kokemukset ja tarpeet.
- Jaettiin jokaiselle kaksi keltaista ja kaksi sinistä lappua, johon keltaiseen merkattiin kaksi positiivista ja sinisiin kaksi negatiivista asiaa palvelujärjestelmästä. Keltainen: mistä on helppo puhua, sininen mistä on vaikea puhua.

- Keskustelu: hoidettavan ja omaishoitajan vaikeudet, em. asioista on muutenkin vaikea puhua kaikissa ikäryhmissä, on vaikea kysyä asioita, jotka ovat tabuja.
- Tarvittaisiin etsivää vanhustyötä (yksinäiset, masentuneet, ujut, hiljaiset)
- Vaikea puhua:
 - o raha ja talousasiat,
 - o kaltoin kohtelu monella tavalla perheen sisällä ja hoiva- ja hoitotilanteissa
 - o tunteet ja elämänlaatu
 - o perheeseen liittyvät asiat (suhteet, ongelmat)
 - o seksuaalisuus, rakkaus
 - o palveluissa erilaiset asiat: järjestelyt, asiat palveluiden sisällä
 - o päihteet
 - o mielenterveys
 - o muistisairauteen liittyvät asiat, alkuvaihe, edetessä
- Yhteinen aihe itsemääräämisoikeus
- kotikuntalaki – ikäihmisen oma tahto
- hoitotestamentti, hoitotahto
- Ikäihmiset ja omaiset eivät tiedä kaikista palveluista ja mahdollisuuksista
- Yhteiset palvelu- ja hoitosuunnitelmat (sote)
- Yhtä tärkeä on hoitaa fyysisen kunnon lisäksi muita osa-alueita sosiaalista, psyykkistä jne.
- Kunnioitettava ihmisen yksityisyyttä ja persoonaa asuipa missä tahansa.
- Tiivistelmä: huoli rahasta ja sen riittävyydestä palveluihin
- Vaikea puhua: Ihmisen kunnioittaminen ja oikeuksien turvaaminen kohtaamisissa ja haasteellisissa elämäntilanteissa.
- Asiat, joista on helppo puhua: yleiset asiat, jokapäiväiset asiat, kiitoksen antaminen, helppo yleisesti puhua pinnallisesti, syvemmin valituille, uskotuille, luottamus tärkeää.

5) Päihdetyö

- Moniammatillisuus, puheeksi oton vaikeus
- Arvostava kohtaaminen
- Häpeän ja leiman näkökulma, työntekijät ja asiakkaat
- Miten saamme kokonaisvaltaisia ratkaisuja?
- Asiakaskehittäjän on helppoa konsultoida viranhaltijoita ja toisaalta lähestyä päihteistä kärsiviä
- Työssäkäyvät päihteidenkäyttäjät